

NOVI DUH JE ZAVLADAL V CENTRALNI EVROPI

Duh, ki se je pojavil na konferenci v Locarno, je vsebovan v nemški poslanici glede oboroževanja. — Odgovor na poslanico zaveznikov imenujejo izvršitev versailleske mirovne pogodbe. — Načrt za izpraznenje Rena dne 1. decembra.

PARIZ, Francija, 12. novembra. — Odgovor Nemčije na poslanico sveta poslanikov glede razoroženja je včeraj zvečer izročil nemški poslanik von Hoesch zunanjemu ministru Briandu.

Glasi se, da kaže dokument resnično voljo Nemčije, da izvrši pristno razoroženje in resen napor, in sprejme vase duha dogovorov, sklenjenih v Locarno. V Parizu prevladuje prepričanje, da daje poslanica svetu poslanikov zadovoljiva zagotovila, da so bile določbe razoroževalnih klavzul versailleske mirovne pogodbe izpolnjene ter pričakujejo, da bo odrejeno izpraznenje kolinskega ozemlja z dnem 1. decembra.

Glavne točke nemške poslanice so zagotovila, da je izvedla ali da hoče takoj izvesti naslednje odredbe: — skrčenje avtoritete generala von Seecka, kot poveljnika nemškega Reichswehra; zatrtje vojaških vežbanj v atletičnih organizacijah; reorganiziranje policijskih skupin nad maksimalno višino 150,000 mož; zaplenjenje vsega orožja; proglašene nepostavnosti v mirovni pogodbi in uničenje dva in dvajsetih komadov težke artilerije.

BERLIN, Nemčija, 12. nov. — Razlika v nazorih vplivnih nemških nacionalistov ter nazori voditeljev njih stranke napram varnostnemu dogovoru, ki je bil sklenjen v Locarno, je prišla konkretno na dan v manifestu, ki podpira sklenjeni dogovor.

Nobenih onih, ki so podpisali manifest, ni član nacionalistične faksije v državnem zboru, a številni prispevajo večje svote v sklade. Vsi so zastopniki velikih industrij ter so bili tesno spojeni s starim režimom. Med temi so Karl Haniel, Paul Reusch, princ Fuerstenberg, intimen prijatelj kaiserja, ter drugi zastopniki velikega biznesa in plemstva.

Manifest, ki protestira, da bi se nacionalistična stranka spojila s konservativnim krilom javnega mnenja, bi bil lahko sestavil in podpisal vsak demokrat. Treba je seveda še počakati, če napoveduje ta akcija umaknitev nacionalistične opozicije proti dogovoru v Locarno.

ZENEVA, Švica, 12. novembra. — Grška je oficijelno informirala Ligo narodov, da bi z veseljem pozdravila balkanski varnostni in prisilno-arbitrajski dogovor, sestavljen po vzorcu dogovora za zapadno Evropo.

V Atene so dospele pred kratkim novice, da pripravljajo tajništvo Lige narodov osnutek takega dogovora. Sir Eric Drummond, generalni tajnik Lige, je informiral Grško, da je poročilo napačno, a medtem je grški zunanji minister brzojavil Ligi, da so kljub vsemu očitni dobrodelnosti učinki takega dogovora.

POLOŽAJ V SIRIJI

PARIZ, Francija, 12. nov. — Iz Sirije se poroča, da vstaja v vedno večji meri ogrožajo mesto Damask. Položaj je postal vsled tega skrajno resen za Francoze.

Vstasi skušajo započeti splošno vstajo v Siriji. O kakih francoskih ofenzivah, o kateri se je govorilo tekom zadnjih par dni, niso dospele še nikake poročila.

Ničesar določene se tudi ne izve o kakih obkolilnih operacijah Francozov proti voditelju vstaje, Bakriju, ki je bil proglašen predsednikom sirske republike.

Konec taborišča Francozov v Beirutu, ki je prenapolnjeno, je baje skrajno nesanitarno. Nikakih medicinskih in tudi vode primanjkuje.

Prejšnji francoski vrhovni poveljnik, general Sarrail, ki se nahaja na povratnem potovanju v tistosti, Copley svetinjo.

Francija, je izjavil v Kajiri, da je storil le svojo dolžnost, ko je končal z obstreljevanjem pričeto plenjenje v Damasku.

Italija je poslala na otok Leros v Egejskem morju oddelek bojnih ladij, ki je dospel včeraj.

KAJIRA, Egipt, 12. novembra. Turške rezerve ob Bagdaski železnici v severni Siriji so dobile povelje, naj bodo pripravljene za vpoklic.

Anglija počastila Einsteina.

LONDON, Anglija, 11. nov. — Učinkovanje pogodb, sklenjenih v Locarno, kaže ne le na polju politike, temveč tudi v kraljestvu znanosti.

Royal Society je namreč podelila profesorju Albertu Einsteinu, znanemu izumitelju teorije relativnosti, Copley svetinjo.

Francija v splošni finančni krizi.

Radikalci sestavljajo fiskalni program za Painleveja. — Zahtevajo, da sprejme načrt delnega javnega lastništva privatnih industrij in trgovine. — Poraz v senatu več kot vrjeten.

PARIZ, Francija, 12. nov. — Socialisti so včeraj zvečer predložili ministrskemu predsedniku Painleveju neke vrste ultimatum. Njih zahteve bodo prisilile vlado, da izbira med finančno restavracijo dežele v socialističnem smislu ali pa porazom v poslanski zbornici.

Ministrski predsednik bo nastopil danes zjutraj pred finančno komisijo poslanske zbornice z novim finančnim programom. Na včerajšnjem sestanku voditeljev socialistov, radikalnih socialistov in drugih strank levega bloka, pa se je izdelalo načrt, o katerem se domneva, da se ga bodo držale stranke leve. To je za trenutek zaelilo razkol med strankami leve, vendar pa je dvomljivo, če bo Painleve sprejel nove predloge, ki so v svojem značaju precej socialistični.

Glavne določbe novega načrta so naslednje:

1. — Nikake inflacije.
2. — Konsolidiranje vseh zakladniških bonдов, ki zapadejo v teku treh, šestih ali desetih let potom uporabe narodnih obrambnih bonдов v namenu, da se omeji plačevanje na več kot 320 milijonov frankov v enem mesecu.
3. — Vladni prispevek 15 odstotkov za vso zemljiško poset, vredno več kot 150,000 frankov.
4. — Vladno družabništvo v vseh industrijskih in trgovskih korporacijah do obsega 15 odstotkov.
5. — Umaknitev vseh obstoječih bankovev iz prometa. Ker je dosti bankovev izgubljenih ali uničenih, se domneva, da bo pomagal to za državo dobiček v zneženju tisoč in petsto milijonov frankov, katero svoto naj bi Francoska banka nadomestila še predno bi se pričelo z umikanjem bankovev iz prometa.

Po izdelanju tega načrta levega krila in njega predložiti je imela socialistična skupina včeraj zvečer sestanek, pri kojega zaključku je objavil Vincent Auriant, eden voditeljev, da mora vlada sestaviti svojo finančno predlogo v soglasju s socialističnim programom ali pa si bo stranka pridržala prostost akcije. V senatnih političnih krogih so odkrito izjavljali, da je taka socialistična pretnja slika izsiljevanju in nadalje se je dalo izraziti mnenje, da bi ne mogel niti Painleve, niti kak drugi ministrski predsednik dobiti privoljenja višje zbornice za take odredbe.

Po izdelanju tega načrta levega krila in njega predložiti je imela socialistična skupina včeraj zvečer sestanek, pri kojega zaključku je objavil Vincent Auriant, eden voditeljev, da mora vlada sestaviti svojo finančno predlogo v soglasju s socialističnim programom ali pa si bo stranka pridržala prostost akcije. V senatnih političnih krogih so odkrito izjavljali, da je taka socialistična pretnja slika izsiljevanju in nadalje se je dalo izraziti mnenje, da bi ne mogel niti Painleve, niti kak drugi ministrski predsednik dobiti privoljenja višje zbornice za take odredbe.

VELIKA NESREČA NA ŽELEZNICI

TRENTON, N. J., 12. nov. — Soglasno s poročili, ki so dospela danes zjutraj do devetih na postajo Pennsylvanija železnice, je izgubilo več ljudi življenje, ko je zavozil zjutraj pri Painsboro potniški vlak št. 6 na poti iz St. Louis v New York, v zadnji del potniškega vlaka št. 166, ki se je nahajal na poti iz Washingtona v New York. Deset zdravnikov, 22 stražnikov, en duhovnik in več sester St. Francis bolnice se je odpeljalo danes zjutraj na pozorišče nesreče. Pol ducata ambulanc od takaj in drugih krajev je tudi odšlo na pozorišče nesreče.

PREDSEDNIK — ČLAN RDEČEGA KRIŽA

Slika nam kaže predsednikovo ženo, ki pripenja predsedniku znamenje, da je postal član Rdečega križa.

PINCHOT IN LEWIS NA SESTANKU

Governer Pennsylvanije je sprejel Lewisa, da uveljavi mir v premogovni industriji. — Governer priznava, da išče le informacij in da nima nobene definitivne ponudbe, katero bi stavil. — Tudi Inglis se bo posvetoval z njim.

HARRISBURG, Pa., 12. novembra. — Mir v antracitnih premogovnih poljih je še vedno oddaljen vspricho novih konferenc z governerjem Pinchotom, ki so se pričele včeraj v Philadelphiji z John L. Lewisom, predsednikom United Mine Workers of America.

Kot v svojih pogovorih z Lewisom in majorjem Inglisom, načelnikom meznega komiteta zveze antracitnih delodajalcev pred dvema mesecema, hoče governer tudi sedaj sondirati obe strani ter skuša ugotoviti stališče premog uporabljajočega občinstva, predno določi svojo akcijo.

Governer Pinchot bo sprejel danes majorja Inglisa na obedu v eksekutivnem poslopju, vendar pa ni nobenega vzroka za domnevanje, da bo iz teh razprav kaj drugega kot iz razprav, ki so se vršile z Lewisom v hotelu Bellevue v Philadelphiji.

Po tej konferenci je rekel Pinchot povsem odkritosrčno, da išče le informacij.

To je dobesečno resnično v sedanjem času. Čeprav je Lewis vsled svoje obljube, dane governerju, odklonil vsak komentar glede sestanka ter ni bil Pinchot nič bolj zgovoren kot je njegova navada v premogarskih stankah, je skoro gotovo, da ni imel staviti nobenega predloga niti premogarjem, niti delodajalcem, ki naj bi predstavljal temelj za uravnavo ob sedanjem času.

Dejanski izgleda kot da sploh ne bo mogel postaviti nobenega predloga ob kateremkoli času. Governer Pinchot odkrito želi dovesti do uravnave stavke. Tonažni davek, katerega izgublja državna zakladnica z vsakim dnem stavke je en vzrok. Prisiljena nezaposlenost velikega dela industrijskega prebivalstva Pennsylvanije, je nadaljni vzrok. Zanj ni nikakor ne zadnji, pa je politični kapital, katerega lahko kuje, če bi sklenil nastopiti kot kandidat za senat, proti senatorju Pepperju.

Tako številna težavna vprašanja pa stoji na poti in toliko problemov je treba rešiti, če bi hotela ponudba za uravnavo uspeti, da je sklenil governer Pinchot pomikati se naprej z največjo opreznostjo. Hoče se t udi prepričati, da je pomanjkanje antracitnega premoga zadosti akutno, da bo deležen zahvale konsumentov antracita, ne pa karinja, kateremu je bil izpostavljen pred dvema leti.

Usoda vsakega predloga bo odvisna v glavnem od pogojev. Čeprav so premogarji prijazno razpoloženi napram intervenciji governerja, bodo najbrž zahtevali kako zagotovilo, d abo zadostil njih zahtevam. Nasprotna stranka pa ni nič kaj zadovoljna z njim, kajti v dveh letih, odkar je uravnaval zadnjo stavko je governer Pinchot opetovano in strogo kritiziral antracitne delodajalce.

Dalekosežen pomen vstaje v Mali Aziji Morilec svoje hčere je bil oproščen.

Kolonijalne sile se boje zlih posledic, ko vidijo, da vsepovsod izginja njih ugled. — V svojem lastnem interesu simpatizirajo raditega druge sile s Francijo.

LONDON, Anglija, 12. nov. — V evropskih političnih krogih domnevajo, da bo občutiti posledice upora v Siriji celo na Filipinskem otočju. Med kolonijalnimi silami se boje slabih posledic za ugled belih v Aziji, Afriki in na Bliznjem iztoku.

Dogodki v Siriji, obenem z onimi v Maroku, na Kitajskem in v Turčiji bodo dovedli, kot se domneva da nadaljnji vstaj proti belim na iztoku.

V svojem lastnem interesu simpatizirajo vsled tega sile s Francijo, čeprav ne odobravajo njih administracijskih odredb. Domneva se, da bi imel poraz Francozov v Siriji slabe posledice za vse kolonijalne sile, ki izvajajo svojo avtoriteto nad domačimi prebivalstvi.

Že raditega ne bo nobena kolonijalna sila ali Liga narodov zavezala stališča napram francoski upravi v Siriji ker bi bil s tem izpdkopan ne le ugled Francije, temveč tudi ugled vseh drugih kolonijalnih sil pri iztočnih narodih.

Lahko se zanesete na to, — je izjavila neka kompetentna oseba, ki se razume na kolonijalne zadeve v nekem pogovoru z zastopniki časopisa. — da so vzemirjene tudi ameriške oblasti na Filipinih, čeprav ni mogoče vlada v Washingtonu.

Kolonijalne sile stoje na stališču, da so njih interesi v Afriki in Aziji oškodovani vsled cele vrste uporov proti suverenosti belih. To oškodovanje se je pričelo s Turčijo, ko je nudila slednja uspešno fronto proti združenim evropskim silam. Zmaga Turkov v Lausanu je bila vzrok vseh težkoč tekom zadnjih dveh let v Maroku in indirektno igra ta zmaga tudi vlogo v nemiru v Indiji.

Sovjetsko Rusijo se dolži da nudi podjarmljenim narodom pomoč in da vrta po celi Aziji. Ruski agenti so baje neprestano delovali na Kitajskem, v Afganistanu, Turčiji, Indiji, Perziji, Siriji, Maroku in Tunisu.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Dr. Blazer je priznal usmrčenje hčerke, ko je bila zadeva izročena poroti. — Obramba je zanikala, da je zdravnik nameraval umor, kar mora država dokazati. — Dr. Blazer oproščen.

LITTLETON, Colo., 12. nov. — Zadeva dr. Harold Elmer Blazerja, ki je obdolžen, da je umoril svojo dva in trideset let staro hčerko Hazel, pohabljenjo od rojstva naprej, je bila včeraj zvečer, malo pred deseto uro, izročena porotnikom.

Z navodili sodnika, ki ne omogočajo nikakega alternativnega pravoreka ter določajo le obsodbo na do smrti ječo v slučaju krivde ali pa oproščenje, je odkorakala porota v svoje prostore nad sodno dvorano.

V svojem zaključnem argumentu je Lewis Mowry, glavni zagovornik, priznal, da je zdravnik ubil svojo hčerko.

Da, priznavamo, da je ubil dekle, — je rekel Mowry. — Ne priznavamo pa, da jo je ubil s zlobnim premislekom, kot mora dokazati država, predno izposluje obsodbo. Tudi ne priznavamo, da je bil duševno zdrav, ko je izvršil uboj, kot trdi država.

Obtoženi, Mrs. Bishop, njegova hčerka in njen mož so si brisali solze kot je govoril Mowry o nežnem postopanju zdravnika s pohabljenjo hčerke.

V svojem zaključnem nagovoru je rekel sodnik Samuel Johnson: — Baje, rojeno iz ženske, se smatra za človeško v obeh postavah. Postava se ne briga za metafizične doktrine.

Imamo njegovo lastno priznanje v njegovi pisavi, — da je vzel življenje svoje hčerke Hazel in da je skušal uničiti tudi svoje, — je izjavil Joel Stone, državni pravdnik. — To je vredno več kot pa celo pričevanje očividcev.

Ker se porota ni mogla zediniti, je sodnik obtoženca oprostil.

Veliki angleški submarin se je potopil.

LONDON, Anglija 12. nov. — Admiralteta je objavila, da se je potopil veliki angleški submarin M-1 in z njim vred šestdeset mož posadke.

Kaj je bil vzrok katastrofe, ni znano.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.80 2000 Din. — \$37.40 5000 Din. — \$93.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENEM OZEMLJE:

200 lir \$ 9.20 500 lir \$22.00

300 lir \$13.50 1000 lir \$43.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljatelj, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto — \$7.00
in Kanado — \$6.00	Za pol leta — \$3.50
Za pol leta — \$3.00	Za nizozemstva za celo leto — \$7.00
Za četrt leta — \$1.50	Za pol leta — \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebniosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročništev, prosimo, da se nam tudi prejmejo bivališče naznaniti, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2976.

MEDSEBOJNA BLATENJA NE KORISTIJO

Stavka v ameriških antracitnih rovih je očitno dospela do mrtve točke. Za kulisami vršča se pogajanja so bila zaenkrat ustavljena, ker so se zastopniki lastnikov premogovnikov odločno upirali proti temu, da bi dali tudi najmanjšo koncesijo. Zastopnikom United Mine Workers of America ni samoposobi umevno preostalo ničesar drugega kot zapustiti konferenco s sobo. Takoj nato se je zopet pričela gonja v kapitalističnem časopisu in antracitnim premogarjem se je očitno "pomanjkanje razumevanja za bedo zmrzajočih revežev". Ta svojost se usmili "revežev", kakor hitro morajo plačati delavci stroške tega.

Medtem pa si kapitalisti na vse mogoče načine prizadevajo, da porazijo premogarje in da jih porazene zopet vklenejo v jarem. V ta namen pa se ne poslužujejo le velikih množin melkega premoga, katerega pošiljajo na iztok; ne le različnih običajskih oblačil, ki hitro razveljavijo določbe, ki prepovedujejo žganje melkega premoga, pač pa tudi velikih importov evropskega trdega premoga. Tako se naprimer poroča o prihodu velikih ladijskih tovorov belgijskega, nemškega in angleškega trdega premoga, ki sicer niso dosti veliki, da bi pokrili celo potrebo, ki pa bodo vendar pomagali odpraviti napetost, ki bi postala za podjetništvo neznosna, brez uvoza evropskega premoga.

V zvezi s tem je zanimivo, da je ravno berlinski "Vorwaerts" dvignil — z ozirom na importiranje evropskega premoga, — vprašanje: — Kaj dela Cook? — Proti temu vodilnemu angleškemu premogarskemu uradniku, ki simpatizira s komunističnim gibanjem, dviga obdolžbo, "da ne stori v Angliji ničesar, da bi dal izraza mednarodni solidarnosti napram borečim se ameriškim premogarjem".

V neki, dva dni pozneje objavljeni notici se trdi, da angleški premogovni baroni s velikim veseljem pozdravljajo stavko v Ameriki in da so v zadnjih par dneh prodali v New York 30.000 ton angleškega antracitnega premoga prve in druge kakovosti. Tudi s to novico spaja "Vorwaerts" vprašanje: — Kaj dela Cook?

Obstaja pa dejstvo, da se pošilja tudi nemški in belgijski premog v Združene države in nadalje, da ni v nemški ali belgijski premogarski zvezi nobenega vodilnega komunističnega uradnika. Vseled tega je popolnoma primerno vprašanje: — Kaj dela Husemann, nemški Cook? Kaj dela belgijska socialno-demokratska zveza premogarjev, da onemogoči izvoz belgijskega stavkokaškega premoga v Ameriko? Kaj dela predvsem internacionalna premogarjev, kateri pripada tudi ameriška organizacija? Kaj dela tajnik amsterdamske internacionalne, prejšnji minister Hodges?

Cooka ne zadene krivda, če je angleški, belgijski in nemški premog padel ameriškim stavkarjem za hrbet. To je krivda celokupnega vodstva premogarske internacionalne, ki se boji vsake akcije solidarnosti.

S frazami ne bo mogoče tukaj ničesar opraviti. Velikanske množine antracitnega premoga so nagromadene v evropskih deželah, ki proizvajajo premog.

Angleški premogarji sami ne morejo v takem slučaju prav ničesar opraviti. Zaloga premoga v različnih evropskih deželah znašajo: V Belgiji in Poljski poldrugi milijon ton, isto v Čehoslovaki, v Ruhr okrajih deset in v Angliji celo osemdeset milijonov ton. Premogovna industrija Anglije išče ravno vsled tega novih odjemalnih ozemelj ter je srečna, če more oddati nekaj teh velikanskih zalog bojevitim podjetnikom v Ameriki.

V takem slučaju ne more pomagati le premogovna industrija samo, niti takrat ne, če bi se napravilo energične korake na mednarodnem polju. K solidarnosti z ameriškim premogarjem je treba pozvati prometno industrijo. Česar ne more preprečiti Cook, da se že namreč izkopani premog pošlje v Združene države lahko prepreči zvezo transportnih delavcev, ki bi se moral braniti, da nakladajo premog, namenjen v Združene države.

Isto velja tudi glede nemških in belgijskih transportnih organizacij.

Predvsem pa bo tukaj nalega šestih angleških zvez, ki so se ravnokar združile za zavarovanje svojih interesov, da zavzamejo stalnišče napram izvozu angleškega premoga v Združene države. V tem slučaju se nudi novi delavski antanti izvrstna prilika, da dokazujejo pred celim svetom potrebo najhujše spojitve posameznih delov delavskega gibanja in da nudijo mednarodnemu proletarijatu herojski vzgled najbolj pristnega dokaza solidarnosti.

Pretepači na indeksu.

V Kaslu v Nemčiji so uvedli prišli na indeks tudi znani pretepači, tako da jih gostilničarji lahko zavrnejo, kadar stopijo v njihov lokal. Taki razgrajajo so zelo nevarni ljudje, ker iščejo v vinjenem prepričanju in razbijajo tujo lastnino, dobijo pa od njih skoraj ne plačajo, kar so popili. Sedaj so

Vprašanje —

Kadilca navadnih
cigaret.

Ali potrebuje turški tobak kaj plačenja za svoj oltar?

Odgovor —

Kadilca Helmar
cigaret.

Ne. — Sladkost je že v listu kot mu jo je namenila narava.

Ali se izplača čitati časopise?

Prejeli smo ta članek od F. L. I. S. in ga drage volje ponatiskamo:

Nedavno so časopisi priobčili naš članek o deportaciji tukaj na stanjenih inozemcev. Kmalu potem smo od neke mlade ženske iz države Iowa dobili pismo, ki je bil odmev pretresljive družinske tragedije. Ona in mož sta bila prišla v Ameriko pred kakimi štiri leti, polna zdravja in upanja v boljše bodočnost. Rodili so se otroci, mož je pridno delal, dobro uspeval, kupil si hišico na odplačilo. Naenkrat je zbolel na jetiki in nesreča je prišla na družino. Poslan je bil v javno bolnišnico in žena, v strašni stiski, je sprejela nekoliko miloščne iz javnih skladov. Ali zakon je neizprosno. S tem je družina postala "javno breme". Deportacijsko postopanje je bilo uvedeno in sedaj so vsi stali pred izgonom v stari kraj. Obup žene in matere si vsakdo lahko predstavlja. Vprašala je prijatelje in sosedo za nasvet, nihče ji ni mogel pomagati. "Ravnokar sem čela članek FLIS v svojem časopisu," pravi v svojem pismu k nam. "Ali mi morete vi pomagati?" vpraša na zadnje. — Kako bi ne? Saj smo za to tukaj. Dobila je takoj primeren nasvet storjeni so bili potrebni koraki, s pomočjo nekaterih njenih prijateljev je bilo aranžirano vse, kar je bilo potrebno v tej zadevi. Vsa družina je bila rešena deportacije. Zdravje moža se je začelo obrniti na boljše. V zadnjem pismu, polnem hvalečnosti, nam žena piše da se je mož povrnil domov in da že dela lahka dela.

En sam članek je rešil celo družino pred kruto usodo. In potem naj kdo pravi, da se ne izplača čitati časopise! —

Zgornja značilna dogodbica je le nekaj vsakdanjega v delu F. L. I. S. Dnevna rutina dela je napolnjena z enakimi primeri, ki odsevajo tragedije in težkoče priseljeniškega življenja. Vsak članek F. L. I. S., ki podaja kako važno ali zanimivo informacijo za priseljenca, ima za posledico nadaljna vprašanja za podrobnejše informacije v tej ali oni posebni zadevi, naj se ta tiče imigracije, naturalizacije, kompenzacije, materskih pokojnin ali česa drugega. In vprašanja prihajajo v vseh mogočih jezikih. Kajti F. L. I. S. ima šestnajst tujejezičnih oddelkov — prava Liga Narodov.

Najboljši vir informacije za priseljenca je njegov časopis. Prosvitljeni ameriški krogi danes priznavajo neprecenljivo vrednost tujejezičnega časopisa v Ameriki kot čimtelja, ki pomaga priseljenca prilagoditi se k svoji novi okolici.

Iz svojega sedeža v New Yorku F. L. I. S. pošilja že mnogo let koristne in informativne članke tujejezičnim časopisom. Teh je že 800 in njegovih čitateljev je mnogo milijonov. Uredniki tujejezičnih časopisov radi sodelujejo z nami s tem, da ponatiskajo naše članke, ker so prepričani, da so v korist njihovim rojakom, zlasti za to, ker so naši članki ne-strankarski, nepolitični in brez nikake postranske tendence. Oboje F. L. I. S. obstoji iz tukajšnjih Amerikancev, večinoma pa od priseljenecv samih, ki so sani poskušali težkoče, s katerimi se mora priseljenec boriti iz samega začetka v tej deželi, in znajo, katere informacije so najbolj potrebne novodošlecu. F. L. I. S. se vztrazuje le iz manjših in večjih pripevkov s strani prosvitljenih Amerikancev, izmed katerih je mnogo tujerodcev.

O kakovosti člankov F. L. I. S. si treba čitatelju mnogo povedati. Tičejo se navodil o vprašanjih, ki jih priseljenec srečava vsak dan — o naturalizaciji, o priseljenstvu, o kompenzacijah in o vseh mogočih zakonih, ki se tikajo življenjskih interesov priseljenecv. Trudili smo se razlagati ameriške postavbe na poljuden način. Obratili smo zlasti pozornost na nove postavbe in naredbe, ki so važne za priseljenca.

Opisali smo v številnih člankih ameriški sistem vladne uprave, zakonodaje in pravosodja. Seznanjali smo tujerodce s pravnimi zadevami. Polagali smo tudi važnost na poljedelstvo, zlasti kar se tiče nakupa farm, in svarili pred goljufijami. Nadalje podajamo sliko o deželi sami, toliko zemljepisno, kolikor zgodovinsko, o industrijah, trgovini in delavskih razmerah. Opisali smo razne ameriške navade in običaje. Veli-

ko važnost smo polagali člankom glede zdravja. Sploh poskušali smo, v kolikor je to moč, črpati iz polja najširšega človeškega interesa s posebnim pogledom na priseljenca, in to polje je neizpoplivo.

Tekom dolgih let je F. L. I. S. pisala vam. Zdaj bi hotela, da vi pišete njej. Hočete, da pišemo nadalje svoje članke, kakršne je uredunik vašega lista dosedaj tako generozno priobčeval v tem časopisu? Razlog je enostaven. Moramo pokazati podpornikom naše organizacije, da obstoji zares zanimanje za te članke. Nihče jim to ne more zameriti. Ako je vas

to naše delo zanimalo, ga smatrate za koristno in ako je vam kdaj v čem pomagalo, pišite svojemu uradniku ali pa naravnost nam. Naša adresa je Foreign Language Information Service, 222 Fourth Avenue, New York City.

Ako imate kak nasvet za nove članke ali kritiko, pišite nam. Verjamemo, da vsak nima nič časa ni volje, da se usede za mizo in napiše pismo. Verjamemo pa tudi, da je mnogo čitateljev, ki bodo nam storili to uslugo. Par vrstic zadostuje. Zahvaljujemo se vam vnaprej. F. L. I. S.

Novice iz Jugoslavije

Izzivanje zadarskega prefekta.

Pri odhodu vojvodinje d'Aosta iz Zadra je bil v selu Bokanjcu, ki je kot del zadarskega področja pripadalo Italiji, otvoren dečji dom pod zaščito vojvodinje d'Aosta. Ob priliki otvoritve omenjenega doma je zadarski prefekt Basile v svojem govoru naglašal, da se mora cela Dalmacija, "ki je italijanska, a jo je Avstrija slavizirala", vrniti materi Italiji, če je treba tudi s silo. Zaradi te izjave je jug. zadarski konzul interveniral.

"Mrtyec" pobegnil iz prosekture.

V Somboru so imeli te dni veliko senzacijo. V okolici mesta so našli truplo nekoga Rusa, čegar ime policiji ni znano. Policija je odredila, da so mrtvega prenesli v prosekuro tamkajšnje bolnice, ponoči pa je "mrtvec" izginil. Zagotovo slučaj je vzbudil veliko senzacijo. Ne ve se, ali je bil "mrtvec" ukraden, ali pa je od "mrtvih vstal".

Vsa poizvedovanja so ostala brezuspešna. Domneva se, da je bil Rus morebiti strahovito pijan, ali pa je bolehal na kaki posebni bolezni. Nezvesten je bil prenešen v prosekuro, a ko se je pozneje zopet osvestil in prestrašen opazil, kje se nahaja, jo je odkuril neznano kam.

Italijanske žalitve Beograda.

Italijanski list "Illustrazione Italiana" je objavil v nekem dopisu iz Beograda celo vrsto žalitev na račun jug. oficirjev, avijatikov, mesta Beograda in njegovega prebivalstva. O kavarni, v kateri so se pred Vidovim dnem leta 1914 sestajali Princip in njegovi spremljevalci, je bilo mnogo žalitev. Vse žalitve so se nanašale na različne stvari, ki so bile v Beogradu v tistem času. Vse žalitve so se nanašale na različne stvari, ki so bile v Beogradu v tistem času.

Kakor poročajo, so zaradi tega napada proglasili dalmatinski nacionalisti bojkot nad tem italijanskim listom.

Tajna milijonarjeve smrti.

V Čačku se je vršila obravnava v zadevi uboja milijonarja Arse Hlića. Hlić je bil svojedobno profesor, zaradi prevelike lakomnosti pa je bil odpuščen iz službe in je živel na najprimitivnejši način. Nabral si je mnogo denarja in bil v Čačku najbogatejši človek. Pred letom dni je bil umorjen in oropan. Pri obravnavi se tajnost umora ni mogla pojasniti.

NAKAZILA za BOŽIČ in NOVO LETO

v Dinarjih, Dolarjih in Lirah bomo kot vedno vršili tudi letos pazno in skrbno. Pošiljateljem pa priporočamo, da božična darila čimpreje odposljejo. Za brzo in točno izvršitev nakazil jamčimo.

Zmerne cene.

Zanesljiva postrežba.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOV. POŠTNIŠKA POSLOVNICA

Peter Zgaga

O medsebojnem razmerju med Italijo in Jugoslavijo, bi se dalo še tole reči:

Italijani so razbili uredništvo "Edinost" v Trstu ter pretepaali slovensko prebivalstvo. Italijanska vlada je brzojavila jugoslovanski Obžalujemo.

V Beogradu in Zagrebu je prebivalstvo sežigalo italijanske zastave ter kričalo proti Italiji.

Jugoslovanska vlada je brzojavila italijanski Obžalujemo.

S tem je bila zadeva zaključena.

Amerika še dosedaj ni priznala sovjetske Rusije, in je menda tudi ne bo tako zlepa.

Rusi so zavzeli stišče — "fifty-fifty". Tudi Rusi se zadnji čas ne brigajo dosti za Ameriko.

Zaenkrat sta jim dovolj Anglija in Nemčija.

Trdna zveza med Rusijo, Anglijo in Nemčijo, bi bila nekaj poštastnega.

Anglija, Nemčija in Rusija na eni strani — bodisi v trgovskem, bodisi v vojaškem oziru — na drugi strani je pa lahko sam satan, pa bo borba še vedno neodločena in se bo slednjice nagnila v prid evko-azijske trojeve.

Ljubljanski škof je v velikih škripih.

Z vseh strani ga pritiskajo, na bi uvedel v slovenskih cerkvah slovensko bogoslužje. On se bran in otepa. Rimski vpliv je premo gočen, da bi se ga drznil otresti.

Italijani niso v verskih ozirih tako obzirni kot so naši starokrajški slovenski dostojanstveniki. Tako jo po sklenitvi premirja je bil odstavljen slovenski tržaški škof dr. Karlin.

Večina slovenskih duhovnikov je bila zadnja leta pregnanih iz slovenskega Primorja.

Slovenski otroci na Primorskem kmalu ne bodo smeli moliti Oče naša v materinem jeziku. Le rekdojke se sliši kako slovensko pridigo v slovenskem Primorju ali pa na Krasu, kjer go spodarijo Italijani.

Slovenec v zaslednem ozemlju ni dovoljeno v materinem jeziku javno častiti in slaviti Boga.

Take zapovedi in prepovedi izdaja Vatikan sporazumno z italijansko vlado, ali pa italijanska vlada sporazumno z Vatikanom.

Ljubljanski škof bi se nemara pred Bogom čisto nič ne pregrešil, če bi zankaval slovensko božjo službo v slovenskih cerkvah Sloveniji.

Grozno bi se seveda pregrešil proti Mussoliniju in proti tisti vrstici ključki, ki vdano služi Mussoliniju.

Toda to bi ga ne smelo brigati. Če božja previdnost res milostno odpušča grehe, ki so se v ime no svete vere zagrešili na primorskem in kraških tleh, bi tudi odpuštila dejanje, ki je bilo storjeno v narodnostni dolžnosti in mor da tudi v narodnostni zavesti.

Prava, stara, hinavska, zagrežena, škodoželjna, potuhnjena in licemerska klerikalna stranka stari domovini je izgubila svojega voditelja.

Dr. Šušteršič je namreč umrl. Mir in pokoj njegovi duši. Težko mu bo dobiti naslednika.

Grdina bi bil. On je hinavski zagrezen, škodoželjen, potuhnje in licemerski.

Samo škoda, da ni malo bo pameten in malo bolj previden.

Kdo ve, kaj bi rekli slovenski slepci, če bi izvedeli, da jim nekdo v Ameriki odžrl sto dolarjev.

In da je ta "nekdo" človek, ki dobro vidi resnico in nebeško sonce, pa je kljub temu tako slep, da ne more videti tistega, kar moral.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

V časopisih je bil objavljen članek Anton Terboveca, v katerem priporoča, da bi se ostanek premoženja JRZ dalo za Slepški dom v Ljubljani. Ali žalibože v št. 252 Prosvete, z dne 27. oktobra je bil pa dopis Antona Zornika iz Herminie, Pa., v katerem jako nasprotuje Terbovečevemu priporočilu. Istotako je bil v št. 258 Prosvete dopis Steve Preleca iz Auburn, Ill., ki pravtako nasprotuje Terbovečevemu priporočilu.

Kot nekdanjega delavca za JRZ kar me je več stalo kakor katerega koli teh nasprotnikov, me pa veže dolžnost, da se tudi jaz oglašim in izrazim svoje mnenje. Najprvo vprašam, kje se nahaja še ostanek fonda JRZ? Drugič zahtevam popolni račun, koliko je bilo vsega denarja nabranega za JRZ, in tretjič, popoln račun, za kaj se je ta denar že vse porabil?

Do danes še ni bilo nobenega pravega izkazila. Da je Anton Terbovec kot nekdanji tajnik podal svoje priporočilo o ostanku fonda JRZ, se pa popolnoma strinjam z njegovim priporočilom. — Ako se je posodilo, oziroma darovalo neki tiskarni v Ljubljani, zakaj bi se ne dalo pravtako za Slepški dom v Ljubljani, s čemur bi bila storjena največja dobrota ubogim slepim revežem? Ako je bila priznana precej visoka svota od tega denarja v pomoč tiskarni, čemu se ne bi priznalo pomoči slepim revežem?

Da ne bo več kdo oporekal, da denar ni bil nabran za take svrhe, naj pa omenim, da tudi ni bil nabran za zgradbo JSZ doma, kateri bi služil samo nekaterim osebam. Nasprotnikom pa svetujem, naj vsak pri svoji stranki temeljito zasleduje njene voditelje in izpregledal bo tudi duševni slepec, da so voditelji ene ali druge stranke izkoriščevalci ubogegega trpinca in vsi se živijo od žuljev ubogegega trpinca. Dokazov za to je na razpolago več, kakor jih potrebujemo. Nikar pa naj nihče ne misli, da jaz kako stranko napadam; jaz sem za vse stranke enako, zavoljo tega se tudi izrazim za vse enako. Več o tem lahko pozneje, ako bo potrebno.

Kot sem že zgoraj omenil, da sem deloval za JRZ in sem tudi iz svojega žepa daroval tedaj \$25 naenkrat ter sem bil tudi delegat III. konvencije JRZ v Clevelandu kar me je tudi precej stalo. Zaradi tega mi je še dobro v spominu, kaj vse se je razpravljalo, če mi je pa šlo kaj iz spomina, imam pa na razpolago dnevne zapiske, ki so bili vsak dan razdeljeni med delegate; pravtako mi služi Spominška knjiga prostovoljnega narodnega davka Slovenskemu Republiškemu Zdrženju, da mi budi spomin namena JRZ. Vsega tega pa ne bom opisoval v tem dopisu, temveč bodem omenil le neki članek iz Spominške knjige, na strani 63, ki se dobesedno glasi: — Usmilite se sirot! Pomagajte ste velikodušno za našo politično stvar — pomagajte v isti smeri tem sirotam! Pomagajte slovenski vladi, da bo v stanu zgraditi primerne zavode, kjer bo vse preskrbljeno za naše osirotele otročice.

Ze samo ta članek mnogo pove o namenu JRZ. Ali sedaj, ko je bilo priporočeno od Antona Terboveca, kateri je bil, mislim, tri leta tajnik JRZ, da bi se ostanek fonda porabilo za Slepški dom v Ljubljani, pa je podkrunilo vse tiste, ki so že pozabili dobre namene izvrševalnega odbora JRZ. V centralnem odboru je bil pa tudi Anton Zornik, ki je na svoje nekdanje delovanje in namen čisto pozabil ter sedaj udriha po svojem lastnem delovanju, in prav tako tudi še nekateri drugi. Potem naj se pa človek zanese na take osebe! Zavoljo tega se popolnoma strinjam s priporočilom A. Terboveca, da se ostanek JRZ porabi za Slepški dom v Ljubljani. Pozivam pa tudi vse ostale darovalce narodnega davka JRZ, ki ste imeli človekoljubno srce in ki ste še danes na istem stališču, kot ste bili ob času, ko ste svoj denar darovali o namenu, da svojim

bratom v stari domovini pomagajo, da bi dosegli svojo republikansko državo. Ker se pa to ni zgodilo in ker tudi ni bil denar za to svrhu porabljen, naj se zahteva, da se ostanek fonda daruje za Slepški dom v Ljubljani. Mi darovalci smo gospodari in mi smo upravičeni, da ukažemo, kam in kako naj se naš denar porabi.

Protestiram pa, da bi se ta denar, ki je bil nabran v vse druge svrhe za v staro domovino, porabil v tej deželi v kake druge namene, katerih ob času kampanje za milijonski sklad še v mislih ni bilo. Anton Terbovec samo priporoča, mi ostali darovalci pa odločno zahtevamo, da se ostanek fonda JRZ porabi po naših željah in da se ga daruje za Slepški dom v Ljubljani!

S pozdravom!

Ivan Varoga.

Chicago, Ill.

Prav pridno zasledujem glasove in odmeve, katere je povzročila Mr. Terbovečeva sugestija, da se daruje preostali sklad J. R. Z. za Dom slepeev v Ljubljani. Zakaj bi vendar ne zasledoval kot nekdanji član eksekutivnega odbora. Poleg tega pa mi je znano čisto modrovanje in samopašno delovanje pod rdečo marelo. Zato si štejem v dolžnost, kakor si šteje dopisnik A. Zornik, ki je že povedal svoje mnenje, in katerega bi marsikateri vedel tudi tedaj, pa če bi. Li Mr. Zornik ne odprl svojih ust. Poznamo se po besedah in dejanjih, zato pa smo pravilni ter dovoljujemo vsakemu le toliko, kolikor mu gre po božjih, posvetnih, socijalističnih ali komunističnih pravicah.

Dobro. — Malo komentarja k Mr. A. Zornikovemu dopisu:

Mr. A. Zornik ni pravičen človek, oziroma ne zna povedati tako, kakor je pač mislil, in poleg tega tudi zaide preveč na osebnost, kar sem prisiljen tudi jaz, ker skušam podati potreben komentar. On v svojem dopisu najprvo skoči za vrat Mr. Terbovecu, ko mu očita tisto ubogo napitnico, katero je on dobil za delo pri J. R. Z. Če bi bil Mr. Zornik pravičen, bi na istem mestu moral tudi opisati, kako se je vršila v Chicagi tista nesrečna pogrebnica, na kateri se je razdeljevalo pismeniško opravilo temu in onemu, ki je imel za vratom rdečo kravato.

Nisem se pozabil tiste zadnje večerje, in jo tudi ne bom, Mr. Zornik. Tudi ta hvala, katero doprinese dopisnik na papir, ni upravičena, ker lastna hvala je cena mala, in da se je vozil v avtomobilu mesto na kak drugi način, to ga tudi prav nič ne opravičuje napram Mr. Terbovecu, kajti Tone si ni nakazal sebi nobenega nedovoljenega centa, ko so drug prekorajčili to mejo, in to so "sodrugji".

Zdi se mi, da sem previkar čita, da smo pri J. R. Z. delali za socijalistično federativno republiko. Takrat se je glasilo za jugoslovansko federativno republiko in zato so delali ljudje, ki niso bili še nikoli socijalisti in tudi gotovo ne bodo. Koliko denarja se je nabralo baš tam v Penna. to je pač zapisano, kakor je tudi zapisano, koliko je dobil tisočkov Proletarec, ki je zaradi J. R. Z. čutil tako veliko izgubo, da so fantje hodili ob 11. uri dopoldan v urad. Tudi danes je še zapisano, koliko se je poslalo bratom sodrugom za tiskarne onkraj luže. Na pamet se lahko izračuna, da so sodrugji že dobili nazaj vs tisto, kar so dali. Prav lahko so zadovoljni, a ostalo pa prepuščajmo oni veliki večini nekdanjega članstva J. R. Z., naj ona sama odloči, kam naj gre ta denar.

Nadalje je tudi pomilovalno za Mr. Zornika, ko pravi v svojem dopisu "za neki dom slepeev v Jugoslaviji". Že eno leto se skoro piše po Ameriki o tem domu, a on pravi "neki". Žalostno, pa vendar resnično. Kdo neki na svetu je tako trdošrčen, da bi se protivil slepecem, kadar prosijo pomoči? Nazadnje pa tudi ti slepci niso samo žrtve pretečene vojne, ampak jih je najbrže več kot

polovica takih, ki so slepi od rojstva ali pa so v življenju izgubili obe očesi. Res je, da buržoazija ni dala nič, zato ker je ni med Slovenci v Ameriki, ker vsi Slovenci v Ameriki so delavci ene ali druge vrste.

Jaz ne vidim niti enega odstotka, ki niso delavci.

Zelo smešno se zdi marsikateremu, da je danes Proletarec podpora S. N. P. J.

Mr. A. Zornik, Prosveta in Proletarec, sta dve stvari, razlika je tako velika, da je sploh sramotno za Prosveto, da se kaj takega piše od človeka kot je baš Mr. Zornik. Če bi bilo zapisano narobe, bi skoro sleherni verjel.

Samopašniki te dežele niso samo pod komunistično marelo. Nazadnje pri S. N. P. J. prav nič ne vprašajo, kadar sprejmejo člana: Ali si socijalist, komunist, katolik, pravoslav, republikanec, demokrat ali špiritualist. Da so bili na zadnji konvenciji SNPJ komunisti precej glasni, je tudi samoočebni dosti jasno, da je v Chicagi nekaj gnilega, kar bi ne smelo biti pri Jednoti, če smo vsi enakopravni. Pri Jednoti skličite skupaj katoličane (pristne), komuniste in protestante, potem pa boste videli, kdo je procentualno upravičen do vodstva pri Jednoti, Mr. A. Zornik.

Mi nismo v manjšini, ampak v manjšini so tisti, ki so že dobili, kar so mogli vzeti, in kar se jim je dalo, da jim ostali nismo prav nič dolžni.

A sedaj pa glavno: Fond J. R. Z. naj se da J. S. Z. Oho, lejte ga zajca, ki teče v zelink Ha-ha, kamor je šla krava, naj gre še te. Hvala za take nasvete, da bi uživali sadove samo eni in isti, procentno tako mli, da živijo vedno na račun drugih. To se upre vsakemu, če le ni zamaknjen ali obseden od rdeče marele.

Vse naj se zgodi, le to ne, ker temu se upira velika večina, in če misli priti do tega, že danes pozivam trezne moze pri preostalem skladu, da naj odločujejo tisti, ki imajo še kaj povedati: kam naj gre ta sklad.

Se nekaj resnice: Ako je bil po "modrih" glavah listič Proletarec "upravičen" dobiti tisočake, potem so bili list "Čas", "Enakopravnost", "Glas Naroda", "Glas Svobode" in drugi prav tako upravičeni, kakor "Proletarec".

Imamo liste, ki so delali za idejo, "Jugoslovanskega republikanskega združenja", in so bili v večjih stiskah, toda niso dobili nič. Imeli smo pa tudi ljudi, ki so veliko žrtvovali za to idejo, in morebiti, o gotovo, izgubili in dali več, kot je veljalo Mr. A. Zorniku. Toda oni so na mestu, zdi se jim premalenčnost, da bi vlačili na dan, kar je pozabljeno.

Kar se pa tiče šol v Ameriki, kolikor je meni znano, Mr. Zornik, si skoro sleherni lahko pomagajo, če je pristopen do izobraževanja. Lenuhov pa ne maramo, ker nam je že preteklost pokazala, da smo imeli parasite, ki so stali pod tem ali onim dežnikom, samo da se je njim dobro godilo. Šola je eno, drugo največje pa je tisto, kdo se uči. Pridnosti manjka, vztrajnosti ni, in kdor si sam pomaga, ta se zaveda, kaj je storil in je ponosen na svoj napredek.

Mr. A. Zornik očita Tonetu, da ne ve, koliko je še ostalo denarja v fondu. Tudi jaz ne vem na pamet, zdi se mi pa, da je nekako tako, kakor pravi Mr. A. Zornik sam: "Ti-tih 10.000 v Jugoslaviji", če je še kaj ostalo... Oh, taka domača protislovja. Če eden ne ve o eni skupini denarja, in drugi ne o drugi skupini, potem nima nobeden pravice drugemu očitati.

Torej kam s preostalim denarjem? Tako menda ne bo ostal, in ko je prišel že čas, da se brska okoli tega kupa, potem je res potrebno, da se ga enkrat rešimo. Zato apeliram na moze, kakor so predsednik SNPJ Cankar, blagajnik Vogrič in tajnik Turk, ki so poznani kot trezni misleči moze pri nas v Chicagi, da naj pazni zasledujejo različne razprave in glasove članov nekdanjega JRZ, ter tudi pravično sodijo.

Govoril sem že s marsikaterim Slovincem in tudi Hrvatim, mnenje je bilo splošno, da se res odda ta denar onim, ki si ne morejo več

DOBER PLEN

Na neki renči v bližini Ukiah, Cal., je ustrelil 13-letni Cedrie Ayres sto funtov težkega jelena. Ustrelil ga je z malo puško, katero drži v roki njegov petletni brat.

sami pomagati, to je slepecem. Mi v Ameriki si bomo že sami pomagali ob začetku našega konca, ne srečneži v Jugoslaviji pa ne morejo zahtevati od nobenega, ker posledice svetovne vojne so take da jih lahko nalozimo na rame temu ali onemu, toda vsak jih odklanja. Da pa so Slovenci v Ameriki za pomoč slepecem v Jugoslaviji, to nam kažejo dejstva, da se je že veliko število Slovencev odzvalo temu klicu, veliko se jih bo pa še v bodoče. Samo to naj vpoštevajo omenjeni moze, pa bo njih zaključek lahak. Dajmo jim ta denar, mi ga ne pogrešamo, če pa ga dobimo, ne bomo nič na boljšem, kvečjem nekaj ljudi, kakor fajnošter v cerkvi ki pobere kolekto.

Stvar, ki ne more živeti, namre, kje pa je zapisano, da mora "Proletarec" večno živeti, ali vsaj preživeti vse slovenske časopise v Ameriki.

Poročevalec.

S pota.

Obljubiš, pa v času ne storiš, — mi pravijo nekateri: — mi bi radi, da poročaj kaj več, kako je kaj z onim prahom, ki ga Gedina et Co. zadnje čase spuščajo tam pri čikaški Edinosti med svet. — Vrši se prava inkvizicija in razlega se vpitje: dol z Glas Narodom! Pri tem pa pravijo, da delajo za vero in kažejo na druge "nevernike". Ali vsakdo, kdor jih količjak pozna, ve, da je njim le za njihovo biro in za njihovo kupčijo, katero delajo pod krinko vere. Res velik prah so vzdignili zadnje čase Edinosti in Grdinovi v čikaškem gnezdu! — Pa pustimo začasno to; bodo že prizadeti odgovarjali. Pridem naj na svojo obljubo, da kaj poročam iz Wisconsin. Že nekaj časa je minilo, odkar sem obiskal West Allis, kjer so prav lepo napredovali. Tam okrog slovenske cerkve imajo Slovenci razne trgovine ter lepe domove. Ob času svojega obiska tam sem opazoval tudi takozvano "vinsko trgatv", zakaj kamorkoli sem prišel, so imeli poleg drugih dobrot tudi fin most iz grozdja. Obiskal sem nato stare znanee, med katerimi je tudi občan gospod Pakiz, s katerim sem nisva videla že več let. V pomenkih iz prejšnje dobe sva bila zatopljena v pogovore in imela sva v mislih tudi današnje prepise, posebno tudi Glas Naroda, ki ga želi današnja zavisti zelena gospoda pokopati. — Tudi v Milwaukee in tam okoli sem obiskal stare znanee, ki imajo vsakovrstne trgovine, gostilne itd. Mr. Ermenec je baš lispal in čistil svoj velikanski avto, ki je ba je največji in najboljši, kar jih imajo tam pogrebni zavodi. Nato mi je Mr. Ermenec pokazal oro, kamor si ne želim še tako brž pokazati, da je namreč svoj moderno urejeni pogrebni zavod. Naj mi oprostite čitatelji Glasa Naroda, da pišem o pogrebnikih in cerkvah, toda je času primerno. Nekje je večji naselbini kot je Milwaukee je namreč pogrebni, ki bi rad, da bi šli kar vsi brž na drugi svet. — On ponuja zbirko rimskih romar-

jev. Poglejte me, pogledite me! — vpije zadnje čase tam v veliki slovenski trgovini. Svoje čase se je pa tam tudi drugače vpilo, namreč v časih, ko se je zabijalo cerkvena vrata!... Ta suha spaka je naredila tam že toliko pohujšanja, da hodi lahko še 1000 let v Rim, pa še ne popravi tega! Naj se mi oprusti, ko sem se zamislil in omenil to.

Iz Milwaukee, Wis., sem odšel v Racine, Wis., Tam sem hotel videti Leskovarjevo izdelovalnico klobas, ki je tako na dobrem glasu. In res, ko sem obiskal rojaka Leskovarja, sem našel tam ono, kar sam zelo čislam, pa tudi drugi, namreč čistost in snago, kar je Leskovarjevo geslo. Seboj mi je dal nekaj tega svojega finega domačega izdelka, katerega smo potem zaužili v družbi ob splošni hvali, da so klobase izborne in prvostvorne. Zaužili smo jih v Waukeganu, kamor sem jih bil prinesel s tega obiska. Kasneje se zopet oglašim z velikega mesta Chicage ter opišem igr "Čarovnica ob Bohinjskem jezeru", katero je igralo dramatično društvo Danica ob 15-letnici obstanka v Chicagi. Kaj vse je bilo dne 8. novembra pri tej igri, ki nas je popeljala v duhu v daljino domovino, pod vrh Triglava, ki je bil bog naših slovenskih dedov. O igri sami pa kaj več iz Chicage.

Matija Pogorelec.

Elmhurst, Ill.

Cenjeno uredništvo: —

Prosim, odstopite mi malo prostora v vašem cenjenem listu, da popišem malo tukajšnje razmere in novice; ker se nihče ne oglašuje, bom pa jaz malo. — Elmhurst je lepo čelno mestce. Slovenskih družin nas je tukaj okoli dvajset; skoraj vsi imajo svoje lepe domove. Delavske razmere so dozdaj še dokaj ugodne. Zabav imamo tudi dovolj. Pred enim mesecem sta se poročila Mr. Frank Krkoč in Miss Frances Breclj; ta teden smo krtili cerkro družine Krkoč. Za tem sta se poročila Mr. Fr. Komel in Miss Frances Črnelj. Preteklo soboto pa sta praznovala srebrno poroko Mr. in Mrs. Štefan in Cecilija Lesten, v krogu svojih osmih sinov in ene hčerke ter mnogih prijateljev in znancev; vsi doma s Primorskega, blizu Gorice. Zabavali smo se prav dobro, na mizah je bilo vse najboljšje, kar si želodec poželi, vmes smo pa pridno zalivali z dobro kapljico ter nismo nič gledali na suhaško postavu. In kogar so pa pete srbele, se je tudi lahko dobro zasukal.

Za danes končujem ta moj dopis, in ako ne bo romal v koš, se še kaj oglašim. — Ali vam je poslal Grdina onih \$100 za Dom slepeev?

In Peter Zgaga, kako se imaš? Prav dobro znaš tuintam podrežati v Kovertino gnezdo; prav imaš. Ali ti je prinesel Koverta ali Grdina kaj žegna iz Rima?

Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam "Glasa Naroda"! — On ponuja zbirko rimskih romar-

Pueblo, Colo.

Pred kaikmi tremi meseci je prišel semkaj rojak in junak Geo. Gostovich. Živa duša ga ni poznala, ker je bil prvič med nami, ali prišel je z namenom, da se bo tukaj ustanovil. Zdaj ga pa pozna vse prebivalstvo, ne samo v Pueblo, temveč skoraj po vsej Coloradi, in upam, da se bo 26. t. m., bralo njegovo ime po vseh ameriških časopisih.

On je po poklicu "wrestler", ali metalec v rokoborbi, ki z metanjem kaže svojo moč. Odkar je on tukaj, se slajajo "wrestlerji" raznih narodnosti, kot veliki sloni v cirkusu. V kratkem času se je spoprijel s sedmimi, od katerih so ga vsi odtehtali od 20 do 45 funtov. Čeprav tehta Gostovich samo okoli 195 fantov, so vendar vsi padli drag za drugim pod nadčloveško močjo Gostovicha, kot bi snope metal. Ker je vse te premagal, si je s tem zaslužil priliko, da lahko doseže najvišjo stopinjo tega poklica, in sicer da postane svetovni "champion wrestler". — Spodlet se bo s sedanjim šampionom Ed. (Strangler) Lewis-om, in sicer dne 25. novembra v City Auditorium. Ako vrže njega, bo dobil biserni pas, ki velja 10.000 katerega nosi svetovni šampion.

Ponosni smemo biti nanj, ker po njegovih žilah teče naša kri. — Večkrat slišim pogovore, tako med Jugoslavani kakor med Amerikanci: — Ja, ta človek pa ima res levo moč in srečo! — Nekak narodni ponos se vzbudi v človeku, ko sliši take pogovore o svojem sorojaku.

Upam, da 26. novembra vam ne bo treba čakati novic izpod peresa Jugoslavana, ampak da boste čitali v vseh ameriških listih, da se je v Pueblo, Colo., proslavil nov svetovni šampion Jugoslavan, g. Geo. Gostovich. V slučaju, da bi izgubil, čast njenju, kar ima toliko poguma, da skuša kar najbolj zmagovali, da bi dosegel najvišjo stopinjo svojega poklica.

Jugoslavani, živite v Pueblo, pojdimo vsi do zadnjega v avditorij 25. novembra zvečer in navdušeno poskakajmo našemu Georgu!

Pozdrav vsem Jugoslavanom po širni Ameriki, želeč, da bodo drugi narodi videli, kaj so Jugoslavani, kakor je rekel neki Hrvat o Geo. Gostovichu, ki se je metal z Amerikancem Joe "Toots" Mondt: — Ovo nije ameriški paj, ovo je meso i slanina! —

Jos. Pritekel.

Umor laškega socijalista pred poroto.

Pred poroto v Reggio Emilia se je vršila razprava proti štirim mladim fašistom, ki so bili obtoženi umora tipografa Antona Piecininija, ki je kandidiral pri zadnjih državnobornih volitvah na socijalistični listi. Oboroženi fašisti nosijo črne srajce s svojimi znaki. Ko je vstopil predsednik sodnega dvora, so vstali in ga pozdravili po rimsko. Prvi obtoženeec Vitorio Calei pravi, da je bil usodnega dne 28. februarja na veseli in v kavarni ter da se je vrnil proti polnoči domov. Predsednik ga vpraša: "Zakaj pa ste potem pobegnili?" Odgovarja, da se je bal preventivnega zapora, ker je vedel, da sta bila aretirana njegova tovariša Notari in Bonilauri, ker sta se udeležila fašistovske preiskave v hiši Magnanija. Pravi, da je bil tam tudi on, toda ne oborožen in niti palice ni imel seboj. Iz hiše Magnanija so odnesli Leninovo sliko, nekaj spisov in večjo fotografijo socijalističnih poslancev. Magnanija je oklofutal, ker se mu je zlagal, da ne pripada nobeni stranki, dočim je razvidel iz izkaznice, ki jo je slučajno našel, da je komunist. On se je prijavil sam, ker je imel iti k vojakom in ni hotel figurirati kot dezertir. Taji vsako udeležbo na umoru tako on kot tudi drugi obtoženeec Vincenzo Notari in enako tudi tretji obtoženeec G. Bonilauri. Notari pravi, da se je vrnil ono noč z maskerado pozno domov in ne ve nič o umoru socijalističnega kandidata. Glede najdbe trupla tipografa Piecininija pravi, da je zadel v bližini svojega doma na trupu na cesti, na kar je poiskal svoje tovariše, ki so šli nato informirati orožnike. Predsednik ga opozarja, da je bil na njegovem stanovanju najden revolver in dva projektila, ki sta ostala v njem, sta enaka enima dvema, ki sta bila najdena v Piecininijevem trupu. Notari pravi, da ne ve nič in da ni kriv. Tudi Bonilauri je bil na maskeradi, ne pozna Piecininija in ni kriv. Zadržati obtoženeec Venceslav Bonilauri tudi oče nič vedeti o umoru Piecininijeva vdova je pripovedovala, kako je prišel nekdo 28. februarja zvečer ob 8. urah na vrata in vprašal, če je njen mož doma. Rekel je, da naj gre z njim, da ga čakajo na nekem zborovanju v redakciji lista "Giustizia". Prvotno ni hotel iti, končno pa je vendar šel. S solzami v očeh je pristavila: "Moj mož je šel, pa se ni več vrnil." Dotični mladi človek se je predstavil kot Magnanija. Na povabilo predsednika pogleda vdova po kletki in pokaže na Calvija, češ on je bil, ki je izvalil njenega moža z doma.

Obtožnica pravi, da so bili na Piecininija izpročeni štirje strelci. Ranjen je bil v glavo, vrat in v prsi. Rana v vratu je povzročila smrt. Zanemljiva je bila izjava obtoženega Venceslava Bonilaurija, da nasilstva, ki se izvršujejo, niso morda dela osebne inicijative, kajti "mi fašisti ne moremo storiti ničesar brez avtorizacije svojih višjih". Priča Bice Carrara je izpovedala, da ji je rekel Calvi prejšnji večer, držve v rokah revolver, da bo dal drugi dan pošteno lekcijo nekemu nasprotniku. Piecinini je bil zna povsod kot zelo miren in tih človek. Pet Calvijevih prijateljev pripoveduje, poklicanih kot priče, da so bili s Calvijem usodno noč skupaj od 20.30 do 23. v gostilni "Stella", torej takrat, ko je bil Piecinini ustreljen. Calvi je bil pobegnil v Ferraro in se izdal za visokoležale "Luciano Felicelli". 15. julija pa je priznal pred fašisti, da je on isti Calvi, ki ga išče sodišče radi Piecininijeva umora. V Notarijevem stanovanju so našli revolver, v katerem je manjkalo nekaj projektilov. Oba brata Bonilauri morda več priče, ki pripovedujejo, da sta bila v usodnih trenutkih na plesu.

Za civilno stranko je po končanem izpraševanju obtožencev in priče govoril odvetnik dr. Clerici iz Milana, izvajajoč, kako se meša pustna maskerada s tem tragičnim dogodkom. Izpodbijal je razne trditve in zahteval pravico za vsakega, da ima svoje politično mišljenje. "Križ človeškega trpljenja je tako velik, da v senci njegovega roka že dobe dovolj prota ljudje raznega mišljenja. Od protnikov zahteva obsodbo obtožencev, četudi mlo in dobrohotno, ker mora služiti za opomin, da nehalo nasilstva. Calvi je zaključil: Piecininijev umor ni fašistovski delikt. Navzoči fašisti v dvorani odgovarjajo z glasnim "alala".

Brantelji obtožencev so proslavljali fašizem in njegovo ljubezen do domovine. Eden izmed branteljev je izjavil, da so obtoženi le radi svoje ljubezni do domovine in ako so krivi, potem naj tudi njega vzamejo med krive, ker tudi on ljubi domovino. Fašisti so bili ves čas navzoči pri razpravi, hodili so okoli po ulicah in javnih lokalih ter razlagali, da bodo vsi štirje obtoženci oproščeni. Obtoženci so trdovratno odklanjali vsako krivdo na Piecininijevem umoru in dokazovali po številnih fašistovskih pričah svoj alibi. Zadnji dan, ko se je imela razglasiti razsodba, so hodili fašisti v grupah po ulicah in prepevali so svoje fašistovske pesmi. Pomemben slučaj se je prihodil pri čitanju razsodbe. Električna luč je bila prekinjena in opravičitev fašistovskih obtožencev so je morala prečitati ob svitu par sveč. Fašisti so nato proslavljali protnike, se zbrali v skupino in šli po mestu, prepevajoč razne svoje pesmi. Vse štiri obtožence so s svetjem posute nesli na ramenih do njihovih stanovanj. "Alala!"

C. K.

HAREM ANGLEŠKEGA MILI-

JONARJA

Pred dnevi je nekfieldska policija (grofovija Sussex) aretirala Hayleya Morrisa, bogatega trgovca in veleposesnika ter njegovo guvernanto Madeleine Robertsovo. Obtožnica proti njima trdi, kakor pišejo listi, da je vzdrževal Morris v svoji hiši v Pippingfordu parku pravi pravcati harem, ki ga je vedno znova polnil z novimi dekletimi. Pri tem mu je zvesto pomagala njegova guvernanta, mlada, dvajsetletna dama, rodom Rusinja, koje pravo ime je Phyllis Stephens.

Morrisove žrtve so bila izključno mladoletne deklice, nekatere med njimi se nedorasi otroci, ki niso dosegli niti petnajst let. Deklice je Morris običajno angažiral kot služkinje ali pa kot služabnice. Guvernanta je po njegovem nalogu inserirala v listih ter je ponujala visoke plače za "lahko" delo. V oglasih ni nikdar manjkala pripomba, da "se ne zahteva nobena izurjenost", toda kot pogoj za sprejem je bilo vedno zahtevano, da "bodi dekle mlado, prijetno zunanosti in dovzetno za družabnost."

Madeleine Robertsova je sprejemala kandidatinje v neki hiši na Jermyn streetu v Londonu, ki jo ji je dala prijateljica, tudi Rusinja, nalaš v ta namen na razpolago. Tudi Morris je čisto prisrčnoval tem sprejemom. Izdajal se je vedno za varuha Madeleine Robertsove.

Če je bil uspeh preizkušnje zadovoljiv, je bila prosilka sprejeta in nekaj dni pozneje jo je Madeleine Robertsova odvedla seboj v Pipping-park v vilo, ki jo nosila romantično slikovito ime "Gavranje gnezdo." Vila je imela sedem spalnic, od teh je eno uporabljal Morris, drugo guvernanta, ostale pa Morrisove "služkinje" in "družabnice."

V "Gavranjem gnezdu" je vladalo veselo in zabavno življenje. Večkrat med tednom so se Morris njegova guvernanta, sobarica in gospodinja z eno ali dve "služkinjama" odpeljali v avtomobilu v Brightonu. Tam so plesali in rajali, šampanjce je tekel v potokih in Morris je delil med navzoče dame dragocena darila.

Da to početje ne bo moglo večno trajati in da bo prej ali slej razkriti, je bilo pričakovati. Nekega dne se je novodošla dama, osemnajstletna hčerka iz odlične londonske rodbine uprla in je odločno izjavila, da ne bo igrala vloge, ki sta ji jo namenila Morris in njegova guvernanta. Bilo je nekega večera, ko guvernante ni bilo doma, in to priložilo je dekle izbrabalo ter pobegnulo iz hiše. Dospela je do neke vasi, kjer je telefonirala v London svojemu staršem. Lestji so takoj obvestili policijo, ki je poslala v Pipping-park svoje organe. Našli so deklico, ki je begala po polju, ter so jo odpeljali domov v London.

Zadeva je seveda prišla pred sodnijo. Kljub težkim obtožbam, ki so naperjene proti Morrisu, ga je sodnik začasno izprostil na svobodo. Položiti pa je moral kavejjo v iznosu 10.000 funtov šterlingov.

Briand kandidat za Noblovo mirovno nagrado.

Pariski "Figaro" zahteva priznanje letošnje Noblove nagrade Briaddu, ki se že pet let trudi za svetovni mir in je svoja stremeljenja podprl tudi z dejanji.

Sovjetski minister za narodno

zdravje v Parizu.

V Pariz je dospel sovjetski ljudski komisar za narodno zdravje, profesor na moskovski medicinski fakulteti Tomaško, ki namerava stopiti v stike z mednarodnimi higijenskim organizacijami.

ALI VESTE —

da glavno mesto Slovenije. Ljubljana, nima svojega župana, pač pa tri vladne regente? Ali veste, da se izdelovalci Helmar vedno vesele zaupanja Helmar kadilec, ker jim daje popolno vrednost za njihov denar.

Knjigarna "Glas Naroda"

Mirko Poštenjakovič	30
Moz z raztrgano dušo. Drama na morju. (Meško)	1.—
Malenkosti (Ivan Albrecht)	25
Mladim srcem. Zbirka povesti za slovensko mladino	25
Notarjev nos, humoreska	35
Narod ki izmira	40
Naša Ančka	35
Naša vas, I. del, 14 povesti	90
Naša Vas, II. del, 9 pov.	90
Nova Erotika, trd. vez.	70
Naša leta, trda vez	80
Naša leta, broširano	60
Na Indijskih otokih	50
Naseljenci	30
Novela in črtice	90
Na Preriji	30
Nihilist	40
Narodne pripovedke za mladino	40
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50

Narodna biblioteka:

Kranjska čebelica	90
V gorskem zakotju	35
Krvna osveta	35
Za kruhom	35
Črtice iz življenja na kmetih	35
Berač	35
Amerika, povsod dobro, doma najbolje	35
Boj s prirodo, Treskova Urška	35
General Lavdon	35
Spisje	35
Beatin dnevniki	60
Grška Mytologija	1.00
Rimska Mytologija	1.00
Svitoslav	35
Z ognjem in mečem	3.00
Nekaj iz ruske zgodovine	35
Zaroka o polnoči	35
Božja kazen	35
Emancip, lovčev sin	35
Napoleon I.	75

Obiski. (Cankar). Trdo vezano	1.40
Oh 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	25
Ogenj tr. v.	1.30
Og tihih večerih, trda vez.	90
Padajoče zvezde tr. v.	90
Plati, zvonca trd. vez.	90
Pesmi v prozi, trdo vez.	70
Prigodbe čebelice Maje trda vez.	1.00
Pabirki iz Roža (Albrecht)	25
Pasti in zanke. Kriminalni roman	35
Pariski zlatar	35
Pingvinski otok tr. v.	90
Pod svobodnim solncem 1. zv.	1.00
Plebani Joanes tr. vez.	1.—
Pod krivo jelko. Povest iz časov Rokovnjačev na Kranjskem	50
Poslednji Mehikanec	30
Pravljice H. Majar	30
Povesti, Berač s stopnjic pri sv. Roku	1.00
Pot bolesti trd. vez.	35
Požigalec	25
Praprečane zgodbe	25
Patna, povesti iz irske junaske dobe	20
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	25

Pet tednov v zrakovlpu. Trd. vez.	1.50
Pol litra vipavca	30
Ptice selivke, trda vez.	75
Pikova dama (Puškin)	30
Pred nevihto	35
Pravljice in pripovedke (Košutnik)	40
1. zvezek	40
2. zvezek	40
Pegan in Lambergar	70
Rablji, trda vez	75
Rastoci mesec (Tagore) t. vez.	60
Raztrinkani Habsburžani (Larish)	35
Revolucija na Portugalskem	30
Rinaldo Rinaldini	50
Slovenski šaljivec	40
Slovenska knjižnica. Zbrani spisi, vsebuje 10 povesti	60

Suneški invalid	35
Skozi širno Indijo	50
Sanjska knjiga Arabiska	1.50
Sanjska knjiga, nova velika	90
Spake, humoreske, trda vez	90
Strahote zbrani spisi	50
Sveti noč, zanimive pripovedke	30
Strup iz Judeje	75
Simon Jenko zbrani spisi	90
Sosedje tr. v.	60
Svetobor	50
Stritarjeva Anthologija trda vez	90
Sisto Sesto, povest iz Abrucev	30
Svitanje (Govekar), vez.	1.20
Šopek, samotarke (Komanova) vez.	50
Sin medvedjega lovca. Fotopisni roman	80
Sveta Notburga	35
Sredozimci, trd. vez.	60
broš.	40

Shakespeareve dela:	
Macbeth, trdo vez.	90
Othelo tr. v.	1.—
Sen kresne noči tr. vez.	90

SPISI KRIŠTOFA ŠMIDA:

1. zv. Pomava Boga	30
7. zv. Jagnje	30
8. zv. Pirhi	30
13. zv. Sveti večer	30
14. zv. Povodnji	30
15. zv. Pavlani	30
17. zv. Bata	30

SPLOŠNA KNJIŽNICA:

St. 1. Ivan Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broš. 0.35	
St. 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš. 50	
St. 3. Ivan Rozman: Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str.	35
St. 4. Cvetko Golar: Poletno klase, izbrane pesmi, 184 str., broš. 50	
St. 5. Fran Milčinski: Gospod Fr. dohin žolna in njegova družina, veselomodre črtice I. 72 str., br. 0.25	
St. 6. Ladislav Novak: Ljubosumnost, veseloigra v eem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradač, 45 str., broš.	25
St. 7. Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Uta, 111 str., broš.	35
St. 9. Univ. prof. dr. France Weber: Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš.	70
St. 10. Ivan Albrecht: Andrej Terrouc, religiozna karikatura iz minulosti, 55 str., broš.	25
St. 11. Pavel Golia: Peterčkov po slednje sanje, božična povest v 4 slikah, 84 str., broš.	35
St. 12. Fran Milčinski: Mogočni prstan, narodna pravljica v 4 dej. njih. 91 str., broš.	30
St. 13. V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš.	30
St. 14. Dr. Karl Engliš: Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., br.	80
St. 16. Janko Samec: Življenje, pesmi, 112 str., broš.	45
St. 17. Prosper Marimec: Verne duše v vica, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str., broš.	30
St. 18. Jarosl. Vrchlicky: Oporoka lukovskega grajsčaka, veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš.	25
St. 19. Gerhart Hauptmann: Po topljeni zvon, dramska bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš.	50
St. 20. Jul. Zeyer: Gompaci in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prev. dr. Fran Bradač, 154 str., broš.	45
St. 21. Fridolin Žolna: Dvanajst kratkotasnih zgodbic, II., 73 str., broš.	25
St. 23. Sophokles: Antigone, žalna igra, poslop. G. Golar, 60 str., br.	30
St. 24. E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev, I. del. 355 str., broš.	80
St. 26. L. Andrejev: Črne maske, poslop. Josip Vidmar, 82 str. br.	35
St. 27. Fran Erjavec: Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš.	35
St. 28. Veronika Deseniška	75
St. 35. Gaj alustij Krisp: Vojsna z Jagurto, poslop. Ant. Dokler, 123 str., broš.	50
St. 36. Ksaver Meško: Listki, 144 str., broš.	65

Spilmanove pripovedke:

2. zv. Maron, krčanski deček iz Li. banona	25
3. zv. Marijina otroka, povest iz kav. kaških gora	25
4. zv. Praski judek	25
8. zv. Tri Indijanske povesti	30
9. zv. Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz Japnskega	30
10. zv. Zvesti sin. Povest iz vlade Akbarja Velikega	25
11. zv. Bdeča in bela vrtnica, povest	30
12. zv. Korejska brata. Črtica iz mislonov v Koreji	30
13. zv. Boj in zmag, povest	30
14. zv. Prisega Huronskega glavarja. Povest iz zgodovine kanadske	30
15. zv. Angelj snujnev. Braziljska povest	25
16. zv. Zlatokopi. Povest	30
17. zv. Pavič med Indijanci ali vojna v Nikaraguo	30
18. zv. Preganjanje Indijakih mislonarjev	30
19. zv. Mlada mornarja. Povest	30
Tatič, Bevk, trd. vez.	75
Tri povesti (Flaubert), trd. vez.	75
Tri povesti grofa Tolstoja	50
Tri novele, tr. v.	90
broš.	70
Tunel, trda vez.	1.00
Turki pred Dunajem	60
Trenutki oddiha	40
Veselo povesti	30
Vera (Waldova) broš.	35
Viljeva repatica (Levalik) vez.	1.—
Vrtinar, Rabindranath Tagore broš.	60
trdo vezano	75

Volk spokornik in druge povesti za mladino

Valentin Vodnika izbrani spisi	30
Vodnik svojemu narodu	25
Zgodba Napol. huzarja vez.	2.—
Zmisljarti	60
Zadnji dnevi nesrečnega kralja	60
Zadna pravda	50
Zmaj iz Borne	80
Zlatarjevo Zlato	1.00
Za milijoni	85
Ženini naše Koprane	35
Zmote in konec gospodine Pavle	35
Zgodovinske snečdoti	20
Zločin v Orsevalu 246 str.	1.—
Zločin in kazen 304 str.	2.00

Zbirka slovenskih povesti:

1. zv. Vojnomir ali poganstvo	35
2. zv. Hudo brezdn	35
3. zv. Veselo povesti	35
4. zv. Povesti in slike	35
5. zv. Študent naj bo. Naš vsakdanji kruh	65

Zbrani spisi za mladino (Gangl):

1. zv. trdo vezano. Vsebuje 15 povesti	50
2. zv. trdo vezano. Pripovedke in pesmi	50
3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti	50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8 povesti	50
5. zv., trdo vezano. Vinski brat	50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti	50

Umetniške knjige s slikami za mladino:

Pepelka; pravljica s slikami	1.60
Rdeča kapica; pravljica s slikami	1.00
Seguljica; pravljica s slikami	1.00
Trnoljica, pravljica s slikami	1.00
Knjige za slikanje:	
Mladik slikar	75
Slike iz pravljice	75
Knjige za slikanje dopisnic, popolna s barvami in navodilom:	
Mlada greda	1.—
Mladi umetnik	1.20
Otroški vrtec	1.20
Za kratek čas	1.20
Zaklad za otroka	1.20

IGRE:

Beneški trgovec. Igrokaz v 5 dejanj	60
Burke in šaljivi prizori, eno in več dejank	80
Dolina solz. 3. enodejanka: Dva svetova. Dedščina. Trpini	1.00
Dnevnik. Veseloigra v 2 dejanjih	30
Cyrano de Bergerac. Heroična komedija v 5 dejanjih. Trdo vezano	1.70
Divji lovec. Narodni igrokaz s petjem v 4 dejanjih	50
Eda, drama v štirih dejanjih	30
Hlapec Jernej, v 9 slikah	50
Krivopisežnik. Narodna igra s petjem v 3 dejanjih	35
Mati, Meško, tri dejanja	70
Marta, Semen v Richmondu 4 dejanja	30
Starinarica. Veseloigra v 1 dejanju Ob vojaki, Igrokaz v 12 slikah	30
Sovražnik škensk, enodejanka	35
Poljub, v dveh dejanjih	30
Tončkove sanje na Miklavšev večer. Mladinska igra s petjem v 3 dejanjih	60
R. U. R. drama v 3 dejanjih s predigro (Čapek) vez.	45
Revizor, 5 dejanj trda vezana	75
Ujetnik caravine, veseloigra v 2 janjih	30
Veronika Deseniška, trda vez.	1.50
Za križ in svobodo, igrokaz v 5 dejanjih	35

Ljudski oder:

3. zv. Miklova sala, 5 dejanj	70
4. zv. Tihotapec, 5 dejanj	60
5. zv. Po 12 letih, 4 dejanja	60

Zbirka ljudskih iger.

3. snopič. Mlin pod zemljo. Sv. Neža, Sanje	60
9. snopič. Na Betlehemskem poljanah. Kazen ne izostane. Očeta kletev, Čašica kave	30
12. snopič. Igrubljn sin, V. jeti, pastirici in kralji, Ljudmila, Planšarica	30
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok	30
14. snopič. Junaška deklica. Sv. Boštjan, Materin blagoslov	30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža	30
20. snopič. Sv. Just; Ljubzen Marijinega otroka	30

PESMI IN POEZIJE:

Bob za mladi zob, trda vez.	40
Gregorčič, poezije trda vez.	75
Gregorčičeve zbrane pesmi s sliko	40
Kettejeve poezije trda vez	1.10
Ko so cvele rože, trda vez.	60
Godec; Pored narodnih pravljic o Vrhem jezera. (A. Funtek) Trdo vezano	75
Moje obzorje (Gangl)	1.25
Marcio (Gruden) broš.	30
Narodna pesmarica. Zbirka najbolj priljubljenih narodnih in drugih pesmi	40
Prešernove poezije trda vez	1.—
Primorske pesmi (Gruden) vez.	35
Pohorske poti (Glaser) broš.	30
Slutne (Albreht) broš.	30
Pesmi Ivan Zorman.	
Originalne slovenske pesmi in prevodi znanih slovenskih pesmi v angleščini	1.25
Slovenska narodna lirika. Poezije	80
Oton Zupančič:	
Ciciban, trd. vez	50
Mlada pota, trda vez	50
Sto ugank	50
V sarje Vidove, tr. vez.	90

Vijolice. Pesmi za mladost	80
Zvončki. Zbirka pesni za slovensko mladino. Trdo vezano	90
Zlatoreg, pravljica, trda vez.	60

PESMI Z NOTAMI:

MEŠANI IN MOŠKI ZBORI:

Priložnostne pesmi (Gram)	1.10
Slovenski akordi (Adamčič) I. zv.	75
Slovenski akordi (Adamčič) II. zv.	75
Pomladanski odmevi I. in II. zv., vsak	45
Ameriška slovenska lira (Holmer)	1.50
Orlovski himne (Vodopivec)	1.20
10 moških in mešani zborov (Adamčič)	45
16 jugoslovanskih narodnih pesmi (Adamčič) 2. zv.	80
Dvanajst pesmi I. in II. zv. izlala Glasbena Matica	50

MOŠKI ZBORI:

Slovenske narodne pesmi (Hubad) izdala Glasbena Matica	40
Trije moški zbori (Pavčič) izdala Glasbena Matica	40
Domovini (Foerster) izdala Glasbena Matica	40
Narodna nagrobica (Pavčič)	35
Gorski odmevi (Laharnar) 1. zv.	45
Gorski odmevi (Laharnar) 2. zv.	4

SAMOSPEVI:

Pastirica, Kanglica, Spegulčica	45
Nočne pesmi (Adamčič)	1.25
Seaf pesmi, izdala Glasbena Matica	75
Štirji samospevi, izdala Glasbena Matica	45

MEŠANI ZBORI:

Planinske II. zv. (Laharnar)	45
Trije mešani zbori, izdala Glasbena Matica	45

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:

Gorske cvetlice (Laharnar) četvero in petero raznih glasov	45
Jaz bi rad rudečih rož, moški zbor z bariton solom in priredbo za dvo-spev	20

V pepelnici noči (Sattner), kantanta

za soli, zbor in orkester, izdala Glasbena Matica	75
Dve pesmi (Prelovec) za moški zbor in bariton solo	20

Kuplet (Grum). Učeni Mihec, kranjske šege in navade, nezadovolj.

stvo, 3 zvezki skupaj	1.00
Kuplet Kuza - Mica (Parma)	40
Naši himni (Maroll) dvoglasno s spremljevanjem klavirja	15

PESMARICE GLASBENE MATICE:

1
